PROGRAMOWANIE SYSTEMÓW CZASU RZECZYWISTEGO

LABORATORIUM

Temat: THREADS SYNCHRONIZATION METHODS

1. Wstęp

W systemach wielowątkowych wspólne zasoby procesu takie, jak:

- > pamięć:
  - kod programu;
  - dane;
- > otwarte pliki;
- ▶ identyfikatory:
  - > id użytkownika,
  - > id grupy;
- > timery,

są współdzielone przez wszystkie wątki należące do procesu. Wątki konkurują pomiędzy sobą o dostęp do poszczególnych zasobów. Może to prowadzić do niepożądanych sytuacji, w których wielokrotne zapisy tego samego obszaru pamięci mogą nadpisywać oczekiwane dane. W takich sytuacjach wątki czytające nie wiedzą kiedy dane są stabilne. Operowanie na niewłaściwych danych prowadzi do wypracowywania błędnych wyników, a w konsekwencji może być przyczyną podejmowania niewłaściwych decyzji, które mogą mieć katastrofalne skutki.

Rozwiązaniem w/w problemów jest stosowanie metod synchronizacji pracy wątków. QNX Neutrino dostarcza wielu metod synchronizacji wątków. Do najważniejszych możemy zaliczyć wymienione poniżej:

- > mutex wzajemne wykluczenie wątków;
- condvar oczekiwanie na zmienna;
- > semaphore oczekiwanie na licznik;
- rwlock synchronizacja wątków piszących i czytających;
- > join synchronizacja do zakończenia wątku;
- spinlock oczekiwanie na alokację pamięci;
- sleepon podobnie do condvars, z dynamiczną alokacją;
- > barrier oczekiwanie na określoną liczbę wątków.

Na laboratorium będziemy badać działanie trzech pierwszych metod.

2. Przygotowanie platformy i środowiska IDE

Uruchom QNX Neutrino za pomocą maszyny wirtualnej. Sprawdź poleceniem **pidin** czy jest uruchomiony proces **qconn**. Jeśli nie ma go na liście pracujących procesów uruchom go poleceniem **qconn #**. Sprawdź adres IP poleceniem **ifconfig**. Następnie uruchom środowisko QNX Momentics IDE. Wybierz przestrzeń roboczą wskazaną przez prowadzącego.

3. Przeanalizuj poniższy kod programu.

```
/*
The exercise is to use the mutex construct that we learned about
to modify the source to prevent our access problem.
* /
#include <stdio.h>
#include <sys/neutrino.h>
#include <pthread.h>
#include <sched.h>
/*
The number of threads that we want to have running
simultaneously.
* /
#define NumThreads
/*
The global variables that the threads compete for. To demonstrate
contention, there are two variables that have to be updated
"atomically". With RR scheduling, there is a possibility that one
thread will update one of the variables, and get preempted by
another thread, which will update both. When our original thread
runs again, it will continue the update, and discover that the
variables are out of sync.
* /
volatile int
                var1;
volatile int
               var2;
void
        *update thread (void *);
      *progname = "mutex";
pthread mutex t var mutex;
main () {
                   threadID [NumThreads]; // a place to hold
 pthread t
                                           // the thread ID's
                                           // scheduling
 pthread attr t attrib;
                                           // attributes
  struct sched param param;
                                           // for setting
                                           // priority
                    i, policy;
  int
  setvbuf (stdout, NULL, IOLBF, 0);
```

```
printf ("%s: starting; creating threads\n", progname);
/*
Mutex initialization
 pthread mutex init(&var mutex, NULL );
We want to create the new threads using Round Robin scheduling,
and a lowered priority, so set up a thread attributes structure.
We use a lower priority since these threads will be hogging the
CPU.
* /
 pthread getschedparam( pthread self(), &policy, &param );
 pthread attr init (&attrib);
 pthread attr setinheritsched (&attrib, PTHREAD EXPLICIT SCHED);
 pthread attr setschedpolicy (&attrib, SCHED RR);
 param.sched priority -= 2;
                                // drop priority a couple
                                // levels
 pthread attr setschedparam (&attrib, &param);
 attrib.flags |= PTHREAD CANCEL ASYNCHRONOUS;
/*
Create the threads. As soon as each pthread create call is done,
the thread has been started.
  for (i = 0; i < NumThreads; i++) {
   pthread create (&threadID [i], &attrib, &update thread,
                  (void*)i);
 }
/*
Let the other threads run for a while
 sleep(20);
/*
And then kill them all
* /
 printf("%s: stopping; cancelling threads\n", progname);
 for(i = 0; i < NumThreads; i++) {</pre>
   pthread cancel (threadID [i]);
  }
```

```
printf("%s: all done, var1 is %d, var2 is %d\n", progname,
        var1, var2);
  fflush (stdout);
  sleep(1);
 exit(0);
The actual thread.
The thread ensures that var1 == var2. If this is not the case,
the thread sets var1 = var2, and prints a message.
Var1 and Var2 are incremented.
Looking at the source, if there were no "synchronization"
problems, then var1 would always be equal to var2. Run this
program and see what the actual result is...
void do work(){
  static int var3;
 var3++;
/*
For faster/slower processors, may need to tune this program by
modifying the frequency of this printf -- add/remove a 0
* /
  if(!(var3 % 10000000))
    printf ("%s: thread %d did some work\n", progname,
           pthread self());
}
void *
update thread (void *i) {
 while (1) {
   pthread mutex lock(&var mutex);
    if (var1 != var2) {
      int lvar1, lvar2;
      lvar1 = var1;
      lvar2 = var2;
      var1 = var2;
     pthread mutex unlock(&var mutex);
      printf("%s: thread %d, var1 (%d) is not equal to var2
             (%d)!\n", progname, (int) i, lvar1, lvar2);
    }else
```

```
pthread_mutex_unlock(&var_mutex);
/* do some work here */
   do_work();
   pthread_mutex_lock(&var_mutex);
   var1++;
   var2++;
   pthread_mutex_unlock(&var_mutex);
}
return (NULL);
}
```

- 4. Uruchom program z projektu **Mutex1**. Sprawdź jego działanie. Jaki jest wynik działania programu?
- 5. Uzupełnij kod projektu **Mutex1**, tak aby praca wątków była synchronizowana przy pomocy mutexa.
- 6. Sprawdź wynik działania zmodyfikowanego kodu. Sprawdź w jakim stanie są inne wątki, gdy jeden z nich wykonuje kod sekcji krytycznej. Do sprawdzeń użyj perspektywy QNX System Information. Wynik działania programu przedstaw prowadzącemu.
- 7. Przeanalizuj poniższy kod programu.

```
#include <stdio.h>
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/neutrino.h>
#include <pthread.h>
#include <sched.h>

/
The number of threads that we want to have running simultaneously.
*/
#define NumThreads 4
```

```
/*
Global variables
volatile char Text[3][10];
volatile unsigned int k=0;
void *update thread (void *);
char *progname = "mutex";
pthread mutex t var mutex;
int main(int argc, char *argv[]) {
 pthread t
                    threadID [NumThreads]; // a place to hold
                                             // the thread ID's
 pthread attr t attrib;
                                             // scheduling
                                             // attributes
                                             // for setting
  struct sched param param;
                                             // priority
                      i, policy;
  int
  int oldcancel;
  setvbuf (stdout, NULL, IOLBF, 0);
 memcpy((void *)&Text[0][0], "Test \0", 6);
 memcpy((void *)&Text[1][0], "Mutex \0", 7);
 memcpy((void *)&Text[2][0],"Nomutex \0", 9);
 printf ("%s: starting; creating threads\n", progname);
 pthread mutex init(&var mutex, NULL );
/*
We want to create the new threads using Round Robin scheduling,
and a lowered priority, so set up a thread attributes structure.
We use a lower priority since these threads will be hogging the
CPU
* /
 pthread getschedparam( pthread self(), &policy, &param );
 pthread attr init (&attrib);
 pthread attr setinheritsched (&attrib, PTHREAD EXPLICIT SCHED);
 pthread attr setschedpolicy (&attrib, SCHED RR);
 param.sched priority -= 2;
                                 // drop priority a couple
                                  // levels
 pthread attr setschedparam (&attrib, &param);
 pthread_setcanceltype(PTHREAD CANCEL ASYNCHRONOUS, &oldcancel);
```

```
Create the threads. As soon as each pthread create call is done,
the thread has been started.
* /
  for(i = 0; i < NumThreads; i++) {</pre>
    pthread create (&threadID [i], &attrib, &update thread,
                    (void *)i);
  }
Let the other threads run for a while
  sleep (10);
And then kill them all
  printf ("%s: stopping; cancelling threads\n", progname);
  for(i = 0; i < NumThreads; i++) {</pre>
    pthread cancel (threadID [i]);
  fflush (stdout);
  sleep (1);
  return EXIT SUCCESS;
}
void *
update thread (void *i) {
  while(1){
    pthread mutex lock(&var mutex);
    for (k=0; k<3; k++) {
      if((k%3)<2) printf("%s %d Thread.\n", &Text[(k%3)][0],</pre>
                          (int)i);
      else printf("%s %d. Thread.\n", &Text[(k%3)][0], (int)i);
     delay(1000);
     pthread mutex unlock(&var mutex);
    return (NULL);
}
```

8. Uruchom program z projektu **Mutex**. Sprawdź jego działanie. Jaki jest wynik działania programu?

9. Uzupełnij kod projektu **Mutex**, tak aby praca wątków była synchronizowana przy pomocy mutexa. Sprawdź wynik działania programu.

10. Przeanalizuj poniższy kod programu.

```
Objectives:
This code was a two-state example. The producer (or state 0) did
something which caused the consumer (or state 1) to run. State 1
did something which caused a return to state 0. Each thread
implemented one of the states.
This example will have 4 states in its state machine with the
following state transitions:
State 0 -> State 1
State 1 -> State 2 if state 1's internal variable indicates
State 1 -> State 3 if state 1's internal variable indicates "odd"
State 2 -> State 0
State 3 -> State 0
And, of course, one thread implementing each state, sharing the
same state variable and condition variable for notification of
change in the state variable.
 */
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/neutrino.h>
#include <pthread.h>
#include <sched.h>
Our global variables.
                                 // which state we are in
Our mutex and condition variable
* /
pthread mutex t mutex;
pthread cond t
                 cond ;
void *state 0 (void *);
void
       *state 1 (void *);
      *state 2 (void *);
void
```

```
*state 3 (void *);
void
       *progname = "condvar";
char
main () {
  setvbuf (stdout, NULL, IOLBF, 0);
  pthread mutex init( &mutex, NULL );
  pthread cond init( &cond, NULL );
  state = 0;
  pthread create (NULL, NULL, state 1, NULL);
  pthread create (NULL, NULL, state 0, NULL);
  pthread create (NULL, NULL, state 2, NULL);
  pthread create (NULL, NULL, state 3, NULL);
  sleep (20); // let the threads run
  printf ("%s: main, exiting\n", progname);
}
/*
State 0 handler (was producer)
* /
void *
state 0 (void *arg) {
  while (1) {
    pthread mutex lock (&mutex);
    while (state != 0) {
      pthread cond wait (&cond, &mutex);
    printf ("%s: transit 0 -> 1\n", progname);
    state = 1;
    /* don't chew all the CPU time */
    delay(100);
    pthread cond broadcast(&cond);
    pthread mutex unlock (&mutex);
  return (NULL);
}
/*
State 1 handler (was consumer)
* /
void *
```

```
state 1 (void *arg) {
  int i;
//int new state = 2;
  while (1) {
    pthread mutex lock (&mutex);
    while (state != 1) {
      pthread_cond_wait (&cond, &mutex);
    }
    if( ++i & 0x1 ) {
     state = 3;
    }
    else{
     state = 2;
    }
// "clever" ways to set next state
         state = (++i \& 0x1)? 3:2;
//
//
         state = new state ^= 0x1;
//
    printf ("%s: transit 1 -> %d\n", progname, state);
    pthread cond broadcast (&cond);
    pthread_mutex_unlock (&mutex);
  }
  return (NULL);
}
void *
state 2 (void *arg) {
  while (1) {
    pthread mutex lock (&mutex);
    while (state != 2) {
      pthread cond wait (&cond, &mutex);
    printf ("%s: transit 2 -> 0\n", progname);
    state = 0;
    pthread cond broadcast (&cond);
    pthread mutex unlock (&mutex);
  return (NULL);
}
void *
state_3 (void *arg) {
  while (1) {
    pthread_mutex_lock (&mutex);
```

```
while (state != 3) {
    pthread_cond_wait (&cond, &mutex);
}
printf ("%s: transit 3 -> 0\n", progname);
state = 0;
pthread_cond_broadcast (&cond);
pthread_mutex_unlock (&mutex);
}
return (NULL);
}
```

- 11. Uruchom program z projektu **Condvar**. Sprawdź jego działanie. Jaki jest wynik działania programu?
- 12. Zmodyfikuj kod programu **Condvar** w taki sposób, aby wszystkie wątki consumer, wykonały pracę po zmianie stanu zmiennej warunkowej.
- 13. Sprawdź wynik działania uruchomionego kodu z pkt 11. Do sprawdzeń użyj **perspektywy QNX**System Information. Wynik działania programu przedstaw prowadzącemu.
- 14. Przeanalizuj poniższy kod programu.

```
/*
This module demonstrates POSIX semaphores.
Operation:
A counting semaphore is created, primed with 0 counts. Five consumer threads are started, each trying to obtain the semaphore. A producer thread is created, which periodically posts the semaphore, unblocking one of the consumer threads.
*/
#include <stdio.h>
#include <stdio.h>
#include <pthread.h>
#include <semaphore.h>
#include <fcntl.h>
#include <sys/stat.h>
#include <malloc.h>
```

```
/*
Our global variables, and forward references
sem t *mySemaphore;
void
       *producer (void *);
      *consumer (void *);
void
char
      *progname = "semex";
#define SEM NAME "/Semex"
main () {
  int
        i;
  setvbuf (stdout, NULL, IOLBF, 0);
// #define Named
#ifdef Named
    mySemaphore = sem open (SEM NAME, O CREAT, S IRWXU, 0);
    /* not sharing with other process, so immediately unlink */
    sem unlink ( SEM NAME );
#else // Named
    mySemaphore = malloc (sizeof (sem t));
    sem init (mySemaphore, 1, 0);
#endif // Named
  for (i = 0; i < 5; i++) {
    pthread create (NULL, NULL, consumer, (void *) i);
  pthread create (NULL, NULL, producer, (void *) 1);
  sleep (20); // let the threads run
  printf ("%s: main, exiting\n", progname);
}
/*
Producer
* /
void *
producer (void *i) {
  while (1) {
    sleep (1);
    printf ("%s: (producer %d), posted semaphore\n", progname,
            (int) i);
    sem post (mySemaphore);
```

- 15. Uruchom program z projektu **Semex**. Sprawdź jego działanie. Jaki jest wynik działania programu? Jakiego rodzaju semafora używa program?
- 16. Zmodyfikuj kod programu **Semex** w taki sposób, aby wątki do synchronizacji swojej pracy używały innego rodzaju semafora.
- 17. Uruchom i sprawdź działanie zmodyfikowanego kodu.

18.	Sprawozdanie.																
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
 Gr	 cupa	 a:	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••